

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/3857-1
Saksbehandler Halvor Halvorsen

Utvalg	Møtedato
Miljø- og teknisk utvalg	12.11.2025
Utvalg for livsløp og kultur	12.11.2025
Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse	13.11.2025
Kommunestyret	18.12.2025

Handlingsprogram og økonomiplan 2026-29, med budsjett 2026

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Med hjemmel i kommunelovens §§ 14-2 til 14-5 og plan og bygningslovens §§ 11-1 til 11-4 vedtas handlingsprogram og økonomiplan for 2026-29 med budsjett for 2026.

1	Avgifter og betalingssatser
a	Eiendomsskatt - I medhold av eigeskattelovas (esktl) §§ 2 og 3 skrives eiendomsskatten for 2026 ut på «faste eiendomar i heile kommunen, unnateke næringseigedom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum» (utskrivingsalternativ esktl § 3 g) - Generell skattesats settes til 3,8 promille (esktl § 13) - For utskrivning av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet (esktl §8 C-1). For øvrige skattepliktige eiendommer benyttes gjeldende kommunale takster (esktl § 8 A-2 og A-3) - Gjeldende kommunalt fastsatte eiendomsskattetakster kontorjusteres med 10% fra 2025 til 2026 (esktl § 8 A-4) - Eiendomsskatten betales i minimum seks (6) terminer (esktl § 25) - Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter
B	Kommunale avgifter Kommunale avgifter for selvkostområder vedtas med virkning fra 1/1 2026 og betales i minimum seks (6) terminer Vann og avløp Husholdninger: - Abonnementsavgift pr år, vann kr.1.940 (tidligere kr.1.848) - Abonnementsavgift pr år, avløp kr.2.898 (tidligere kr.2.760) Næring: - Abonnementsavgift pr år, vann kr.1.940 (tidligere kr.1.848) - Abonnementsavgift pr år, avløp kr.2.898 (tidligere kr.2.760) Forbruksgebyr: - Vann pr m3 kr.9,45 (tidligere kr.9,00) - Avløp pr m3 kr.20,25 (tidligere kr.19,25) Engangsgebyr (tilkobling): - Vann kr.10.000 (uendret) - Avløp kr.10.000 (uendret)

	Leie av vannmåler: • Vannmålerleie pr år kr.400 (uendret) • Kontrollgebyr for manglende avlesning av vannmåler kr.500 (uendret) Renovasjon (gebyrer fastsettes av RTA AS) Renovasjon – helårsabonnement normal kr.4.030 (tidligere kr.3.830) Hytterrenovasjon differensieres i kategorier ihht vedlagt brev fra RTA AS <table><tr><th>Kategori</th><th>Fast del</th><th>Volum del</th><th>Sum årsgebyr</th></tr><tr><td>A- Std hytteabonnement</td><td>1 010</td><td>1 256</td><td>2 266</td></tr><tr><td>B- Innlandshytte</td><td>1 010</td><td>704</td><td>1 714</td></tr><tr><td>C- Innlandshytte NLF</td><td>1 010</td><td>251</td><td>1 261</td></tr><tr><td>Sorteringsbu/nedgravd</td><td></td><td></td><td>400</td></tr></table> Slamgebyr: • Slamgebyr årsavgift helårsbolig kr.1.200 (uendret) • Slamgebyr årsavgift fritidsbolig kr.600 (uendret) • Slamgebyr årsavgift tett tank inntil 3m3 kr.2.200 • Slamgebyr årsavgift tett tank inntil 6m3 kr.2.800 • Slamgebyr nødtømming pr gang kr.1.600 (uendret) • Slamgebyr ekstra tømning slamavskiller pr gang inntil 4m3 kr.2.400 • Slamgebyr ekstra tømning tett tank pr gang inntil 3m3 kr.2.200 • Slamgebyr ekstra tømning tett tank pr gang inntil 6m3 kr.2 800 • Slamgebyr ekstra tømning større volum pr m3 kr.600 (uendret) • Bomtur ekstra tømning pr gang kr.700 (Tidligere kr.600) Feieravgift: Feieravgift pr år pr pipe kr.350 (uendret) Særskilt forhøyede tilkoblingsgebyrer Prosjekt VA Fie til Krabbesund (PS 24/71) • Tilkoblingsgebyr Vann kr.41 000 • Tilkoblingsgebyr Avløp kr.54 200 <i>Alle priser er oppgitt eksklusive mva.</i>	Kategori	Fast del	Volum del	Sum årsgebyr	A- Std hytteabonnement	1 010	1 256	2 266	B- Innlandshytte	1 010	704	1 714	C- Innlandshytte NLF	1 010	251	1 261	Sorteringsbu/nedgravd			400
Kategori	Fast del	Volum del	Sum årsgebyr																		
A- Std hytteabonnement	1 010	1 256	2 266																		
B- Innlandshytte	1 010	704	1 714																		
C- Innlandshytte NLF	1 010	251	1 261																		
Sorteringsbu/nedgravd			400																		
c	Kommunale båtplasser • Pris for utleie av båtplasser holdes uendret. • Engangsgebyr for venteliste holdes uendret på kr.500																				
d	Betalingssatser gjestehavn • Betalingssatser for gjestehavn økes med 5% fra 2025 til 2026 • Overnattingsavgift gjestehavn økes til kr.250 i skuldersesongen (tidligere kr.200)																				
e	Betalingssatser parkering • Betalingssatser indre og ytre sone indeksreguleres med 2,5% • Betalingssats årskort næringsparkering indeksreguleres med 2,5% • Betalingssats beboerkort parkering holdes uendret • Årskort allmenhet holdes uendret • Betalingssatser bobiler holdes uendret																				
f	Gebyrer Plan og byggesak Gebyrer vedtas i egen sak og legges ut til høring.																				
g	Betalingssatser Skolefritidsordningen, SFO. • 4 trinn oppholdstid full plass pr måned kr.2.812 (Tidligere 2 678) • 4 trinn oppholdstid inntil 11 timer/uke pr måned kr.2.055 (Tidligere 1 957) • 1-3 trinn har gratis kjernetid inntil 12 timer pr uke • 1-3 trinn ut over 12 timer pr uke kr.757 pr måned (Tidligere 721) • Betaling dagsatser kr.210 pr dag (Tidligere 200) • Betaling for kost pr måned kr.300 (Tidligere kr.200)																				
h	Oppholdsbetaling i kommunale barnehager Risør kommune følger til enhver tid regjeringens makssatser. Sats for 2026 er foreslått til kr.1.200 pr mnd. Betaling for kost i kommunale barnehager økes til kr.450 pr mnd. (Tidligere kr.400)																				
i	Satser for tilskudd til private barnehager																				

		Tilskudd til private barnehager pr heltidsplass for 2026 fastsettes som følger • Driftstilskudd 0-2 år kr.319 038,81 pr heltidsplass/år • Driftstilskudd 3-6 år kr.168 984,97 pr heltidsplass/år • Kapitaltilskudd godkjenning år tom 2016 (nasjonal sats) kr.13 200 pr heltidsplass/år																																																																																																									
	j	Øvrige kommunale gebyrer omtalt i gjeldende gebyrregulativ økes generelt med 5%. De nye betalingssatsene gjøres gjeldende fra 01.01.2026 – gitt at de enkelte gebyrregulativ ikke sier noe annet.																																																																																																									
2	Det fastsettes følgende netto driftsrammer for Handlingsprogram og økonomiplan 2026-29 hvor første året i økonomiplanen fastsettes som budsjett 2026																																																																																																										
	<table><tr><th>Bev.oversikt drift §5,4 andre ledd</th><th>Budsjett 2026</th><th>Budsjett 2027</th><th>Budsjett 2028</th><th>Budsjett 2029</th></tr><tr><td colspan="5">Sektor Interne tjenester</td></tr><tr><td>Netto</td><td>40 873 000</td><td>40 873 000</td><td>40 873 000</td><td>40 873 000</td></tr><tr><td colspan="5">Sektor Samfunnsutvikling</td></tr><tr><td>Netto</td><td>81 490 000</td><td>77 214 000</td><td>73 714 000</td><td>72 787 000</td></tr><tr><td colspan="5">Sektor Helse og omsorg</td></tr><tr><td>Netto</td><td>258 727 000</td><td>256 967 000</td><td>256 967 000</td><td>256 967 000</td></tr><tr><td colspan="5">Sektor Oppvekst</td></tr><tr><td>Netto</td><td>206 692 000</td><td>204 052 000</td><td>201 144 000</td><td>198 605 000</td></tr><tr><td colspan="5">Felles inntekter, utgifter og avsetning</td></tr><tr><td>Netto</td><td>16 572 000</td><td>18 136 000</td><td>19 397 000</td><td>18 908 000</td></tr><tr><td>Netto driftsrammer sektorene</td><td>604 354 000</td><td>597 242 000</td><td>592 095 000</td><td>588 140 000</td></tr></table>		Bev.oversikt drift §5,4 andre ledd	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Sektor Interne tjenester					Netto	40 873 000	40 873 000	40 873 000	40 873 000	Sektor Samfunnsutvikling					Netto	81 490 000	77 214 000	73 714 000	72 787 000	Sektor Helse og omsorg					Netto	258 727 000	256 967 000	256 967 000	256 967 000	Sektor Oppvekst					Netto	206 692 000	204 052 000	201 144 000	198 605 000	Felles inntekter, utgifter og avsetning					Netto	16 572 000	18 136 000	19 397 000	18 908 000	Netto driftsrammer sektorene	604 354 000	597 242 000	592 095 000	588 140 000																																													
Bev.oversikt drift §5,4 andre ledd	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029																																																																																																							
Sektor Interne tjenester																																																																																																											
Netto	40 873 000	40 873 000	40 873 000	40 873 000																																																																																																							
Sektor Samfunnsutvikling																																																																																																											
Netto	81 490 000	77 214 000	73 714 000	72 787 000																																																																																																							
Sektor Helse og omsorg																																																																																																											
Netto	258 727 000	256 967 000	256 967 000	256 967 000																																																																																																							
Sektor Oppvekst																																																																																																											
Netto	206 692 000	204 052 000	201 144 000	198 605 000																																																																																																							
Felles inntekter, utgifter og avsetning																																																																																																											
Netto	16 572 000	18 136 000	19 397 000	18 908 000																																																																																																							
Netto driftsrammer sektorene	604 354 000	597 242 000	592 095 000	588 140 000																																																																																																							
3	Kommunestyret vedtar investeringsplan for 2026-29 med brutto investeringsrammer som vist i saksforarbeidet, og tilhørende finansieringsplan som følger																																																																																																										
	<table><tr><th>Bev.oversikt investering ihht §5-5 1 ledd</th><th>Budsjett 2026</th><th>Budsjett 2027</th><th>Budsjett 2028</th><th>Budsjett 2029</th></tr><tr><td>Investeringer i varige driftsmidler</td><td>31 975 000</td><td>18 400 000</td><td>18 000 000</td><td>10 000 000</td></tr><tr><td>Tilskudd til andres investeringer</td><td>800 000</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Investeringer i aksjer og andeler i selskaper</td><td>2 000 000</td><td>2 000 000</td><td>2 000 000</td><td>2 000 000</td></tr><tr><td>SUM INVESTERINGSUTGIFTER</td><td>34 775 000</td><td>20 400 000</td><td>20 000 000</td><td>12 000 000</td></tr><tr><td>Kompensasjon for merverdiavgift</td><td>-4 425 000</td><td>-2 780 000</td><td>-2 700 000</td><td>-1 100 000</td></tr><tr><td>Tilskudd fra andre</td><td>-3 500 000</td><td>-2 000 000</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Salg av varige driftsmidler</td><td>0</td><td>0</td><td>-300 000</td><td>0</td></tr><tr><td>Salg av finansielle anleggsmidler</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Bruk av lån</td><td>-20 600 000</td><td>-13 620 000</td><td>-15 000 000</td><td>-8 900 000</td></tr><tr><td>SUM INVESTERINGSINTEKTER</td><td>-28 525 000</td><td>-18 400 000</td><td>-18 000 000</td><td>-10 000 000</td></tr><tr><td>Videreutlån</td><td>30 000 000</td><td>30 000 000</td><td>30 000 000</td><td>30 000 000</td></tr><tr><td>Bruk av lån til videreutlån</td><td>-30 000 000</td><td>-30 000 000</td><td>-30 000 000</td><td>-30 000 000</td></tr><tr><td>Avdrag på lån til videreutlån</td><td>7 000 000</td><td>7 000 000</td><td>7 000 000</td><td>7 000 000</td></tr><tr><td>Mottatte avdrag på videreutlån</td><td>-7 000 000</td><td>-7 000 000</td><td>-7 000 000</td><td>-7 000 000</td></tr><tr><td>Netto utgifter videreutlån</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Avsetninger til bundne investeringsfond</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Bruk av bundne investeringsfond</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Avsetning til ubundne investeringsfond</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Bruk av ubundet investeringsfond</td><td>-6 250 000</td><td>-2 000 000</td><td>-2 000 000</td><td>-2 000 000</td></tr><tr><td>Sum overføring fra drift og netto avsetninger</td><td>-6 250 000</td><td>-2 000 000</td><td>-2 000 000</td><td>-2 000 000</td></tr></table>		Bev.oversikt investering ihht §5-5 1 ledd	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Investeringer i varige driftsmidler	31 975 000	18 400 000	18 000 000	10 000 000	Tilskudd til andres investeringer	800 000	0	0	0	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	SUM INVESTERINGSUTGIFTER	34 775 000	20 400 000	20 000 000	12 000 000	Kompensasjon for merverdiavgift	-4 425 000	-2 780 000	-2 700 000	-1 100 000	Tilskudd fra andre	-3 500 000	-2 000 000	0	0	Salg av varige driftsmidler	0	0	-300 000	0	Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	Bruk av lån	-20 600 000	-13 620 000	-15 000 000	-8 900 000	SUM INVESTERINGSINTEKTER	-28 525 000	-18 400 000	-18 000 000	-10 000 000	Videreutlån	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000	Bruk av lån til videreutlån	-30 000 000	-30 000 000	-30 000 000	-30 000 000	Avdrag på lån til videreutlån	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	Mottatte avdrag på videreutlån	-7 000 000	-7 000 000	-7 000 000	-7 000 000	Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	Avsetning til ubundne investeringsfond	0	0	0	0	Bruk av ubundet investeringsfond	-6 250 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-6 250 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Bev.oversikt investering ihht §5-5 1 ledd	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029																																																																																																							
Investeringer i varige driftsmidler	31 975 000	18 400 000	18 000 000	10 000 000																																																																																																							
Tilskudd til andres investeringer	800 000	0	0	0																																																																																																							
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000																																																																																																							
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	34 775 000	20 400 000	20 000 000	12 000 000																																																																																																							
Kompensasjon for merverdiavgift	-4 425 000	-2 780 000	-2 700 000	-1 100 000																																																																																																							
Tilskudd fra andre	-3 500 000	-2 000 000	0	0																																																																																																							
Salg av varige driftsmidler	0	0	-300 000	0																																																																																																							
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0																																																																																																							
Bruk av lån	-20 600 000	-13 620 000	-15 000 000	-8 900 000																																																																																																							
SUM INVESTERINGSINTEKTER	-28 525 000	-18 400 000	-18 000 000	-10 000 000																																																																																																							
Videreutlån	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000																																																																																																							
Bruk av lån til videreutlån	-30 000 000	-30 000 000	-30 000 000	-30 000 000																																																																																																							
Avdrag på lån til videreutlån	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000																																																																																																							
Mottatte avdrag på videreutlån	-7 000 000	-7 000 000	-7 000 000	-7 000 000																																																																																																							
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0																																																																																																							
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0																																																																																																							
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0																																																																																																							
Avsetning til ubundne investeringsfond	0	0	0	0																																																																																																							
Bruk av ubundet investeringsfond	-6 250 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000																																																																																																							
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-6 250 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000																																																																																																							

	Finansiering investeringsplan 2026-29 (beløp i hele 1000)	Totalt	2 026	2 027	2 028	2 029
	Sum investeringskostnad brutto	207 175	64 775	50 400	50 000	42 000
	Sum finansiering MVA-kompensasjon	-11 005	-4 425	-2 780	-2 700	-1 100
	Sum finansiering tilskudd/salg/fond	-18 050	-9 750	-4 000	-2 300	-2 000
	Sum finansierings låneopptak	-178 120	-50 600	-43 620	-45 000	-38 900
	Herav innenfor Selvkostområdet/Husbanken	145 510	39 160	35 500	36 350	34 500
	Sum Lånebehov ekskl.VAR og Husbank	-32 610	-11 440	-8 120	-8 650	-4 400
	Lånefinansieringen tas opp ihht gjeldende finansreglement med nedbetalingstid på 30 år på lån til investeringer, og 25 år på lån til videre utlån i Startlånsordningen.					
4	Fremlagt økonomiplan legger til grunn en utvikling i kommunestyrets vedtatt måltall.					
	Utvikling måltall i økonomiplanperioden	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	
	Netto driftsresultat i % av samlede driftsinntekter (mål 1,75%)	0,47 %	0,68 %	0,98 %	1,37 %	
	Lånegjeld i % av samlede driftsinntekter (mål 75-85%)	87,66 %	86,21 %	84,80 %	82,63 %	
	Netto finansutgifter i % av samlede driftsinntekter (mål 3%)	5,73 %	5,63 %	5,41 %	5,29 %	
	Disposisjonsfond i % av samlede driftsinntekter (mål 8-10%)	8,87 %	8,97 %	9,13 %	9,68 %	
	Disposisjonsfond i % av akkumulert premieavvik (mål 100%)	94,52 %	100,24 %	110,03 %	125,55 %	
5	Fremlagt forslag til handlingsprogram og økonomiplan 2026-29 med budsjett 2026 for Risør kommune vedtas med de investeringer og netto driftsrammer som fremkommer i saksforarbeidet.					

Vedlegg

Handlingsprogram og økonomiplan 2026-29
Gebyrforslag 2026 RTA AS
VEDTAKS Saksutskrift - Budsjett for kontrollarbeid 2026

Bakgrunn

Ihht kommunelovens §§ 14-1 til 14-5 og plan og bygningslovens §§ 11-1 til 11-4 skal kommunestyret innen utgangen av året vedta et bindende Handlingsprogram og økonomiplan med budsjett for de kommende 4 årene. Kommunestyrets budsjett (på det nivå det vedtas) er bindende for underliggende organer.

Kommunedirektørens forslag til budsjettåret 2026 er utarbeidet med utgangspunkt i Kommuneproposisjonen 2026, Revidert Nasjonalbudsjett 2025, vedtatt Handlingsprogram og økonomiplan 2025-28 med budsjett 2025, og øvrige vedtak som medfører økonomiske konsekvenser for planperioden.

Saksopplysninger

Kommunedirektøren har videreført prinsippet om ett felles dokument for Handlingsprogram og økonomiplan og budsjett fra tidligere år, som innebærer at kommunedirektøren har laget en felles innstilling for de to styringsdokumentene. Budsjett og økonomiplan er utarbeidet i samarbeid med sektorledere og den enkelte enhetsleder, og har vært koordinert av økonomisjefen.

Kommunedirektørens forslag kan lastes ned fra kommunens hjemmeside www.risor.kommune.no/ eller bruke følgende lenke: [Handlingsprogram og økonomiplan med budsjett - Risør kommune](#)

Kommunedirektøren har sammen med handlingsprogram og økonomiplan og vedlegg nr.1 «Tiltaksplan drift og investeringer 2026-29», lagt inn vedlegg 2 «Arbeidsbøker med tiltaksplaner 2026-29». Arbeidsbøkene med tiltak er ment som en oversikt over planlagt arbeid og behov i økonomiplanperioden innenfor eiendom og tekniske tjenester i hovedsak. Arbeidsbøkene viser en ønsket prioritering av tiltak fra kommunedirektøren, men tiltakene vil kunne omprioriteres eller endres underveis som følge av endringer i prioriteringer eller behov. Totalt legges det frem 6 arbeidsbøker i vedlegg 2.

Sammendrag

Kommunedirektørens forslag til handlingsprogram og økonomiplan for 2026-29 fremstår som en svært nøktern plan med fokus på lovpålagte oppgaver og å fortsatt levere gode tjenester til våre innbyggere og gjester.

Kommunedirektøren peker spesielt på to områder i årets handlingsprogram og økonomiplan som vurderes som kommunens hovedutfordringer.

- **Demografiutviklingen**
- **Utenforskap**

Befolkningsframskrivingene viser Risør kommune stadig skrider fremover i den såkalte "Eldreølgen". Dette er et tema kommunedirektøren har hatt fokus på i mange år allerede, men ønsker å holde fokuset høyt da de neste 10 årene virkelig vil vise veksten i eldre innbygger. Innen 2035 vil antall innbyggere over 80 år vokse med ca 70% ihht siste SSB framskrivinger. Samtidig får kommunen færre barn og unge og innbyggere i yrkesaktiv alder som skal ta vare på den aldrende befolkningen. Forsørgerbyrden, som viser forholdet mellom antall innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) opp mot andel eldre (67+), viser at Risør kommune i 2025 er på samme nivå som resten av landet vil være i 2050, altså langt foran i "ølgen". Dette krever at kommunen omstiller seg ressursmessig, både mennesker og økonomiske midler, og har fokus på tjenesteutvikling og velferdsteknologi innen helse og omsorg.

Risør kommune har også en utfordring knyttet til stor andel innbyggere i utenforskap. I denne sammenhengen henvises det til innbyggere i yrkesaktiv alder som ikke er i arbeid eller under

utdanning. Tall fra 2024 viser at Risør kommune har størst andel utenforskap i hele Agder med hele 27,7% av aldersgruppen 20-66 år. Det er en viktig samfunns-utfordring som må tas tak i på alle vis, både for individene og for samfunnet. Dette er ressurser samfunnet trenger fremover, og for individet kan man se sammenheng med utenforskap og tidligere behov for kommunale tjenester.

Kommunedirektøren har i arbeidet med fremlagt handlingsprogram og økonomiplan hatt fokus på hvordan kommunen kan omstilles for å kunne håndtere disse varslede utfordringene, og håper iverksatte og foreslåtte tiltak kan ruste kommune til å håndtere dem på en god måte. Det gjøres allerede veldig mye bra ute i tjenestene, men arbeidet bør intensiveres de kommende årene.

De siste årene har Kommunenorge vært under stort økonomisk press. Mye som følge av at den statlige finansieringen ikke har holdt tritt med den høye pris- og lønnsveksten. Det ble beregnet at Kommunenorge var underfinansiert med ca 15 milliarder i 2024, før det ble lagt friske 5 milliarder på bordet i desember-24. De siste 10 milliardene har det vært stille om, og i årets valgkamp har kommuneøkonomi kommet i skyggen av debatt om formueskatt, forsvar og ungdomskriminalitet. Kommunedirektøren er derfor spent på behandlingen av årets statsbudsjett, og om Kommunenorge vil bli tilgodesett noe av dette etterslepet.

Kommunens driftssektorer har gjennom 2025 jobbet med iverksettelse og gjennomføring av vedtatte tiltak fra Bærekraft-25, og grundig konsekvensjustering av driftsbudsjettene i de enkelte enheter for å møte 2026 og årene som kommer. Sektorene er gjennom fremlagt budsjett presset ressursmessig på alle måter, men legger frem et optimistisk men realistisk budsjett. Samtidig er naturen i kommunal drift slik at det er helt sikkert at det vil komme nye utfordringer som ikke er tatt med i forutsetningene. Det er derfor viktig å ha handlingsrom gjennom disposisjonsfondet for å kunne håndtere disse. Fremlagt plan opprettholder disposisjonsfondsnivået fra 2026-nivå, og styrker dette forsiktig utover perioden.

Generasjonsprinsippet, som innebærer vi må forvalte økonomien slik at det ikke får vesentlige konsekvenser for de som kommer etter oss, legges til grunn i det kanskje mest "kontroversielle" tiltaket i kommunedirektørens forslag til investeringsplan for 2026-29. Kommunedirektøren utfordrer Kommunestyrets nylige vedtak om å fremskynde oppstart av ny ungdomsskole til 2026, med ferdigstilling i 2029, og ber kommunestyret ta ett skritt tilbake og gjøre nye vurderinger. Det foreslås å utrede flere alternativer til det fremlagte mulighetsstudiet som har en anslått kostnad på 286 mill (2024-anslag), og se om det kan finnes andre gode, og kanskje, bedre løsninger for å få på plass en moderne og funksjonell ungdomsskole. Kommunedirektøren ser behovet for ny ungdomsskole, men ser også at driftsøkonomien som må til for å håndtere en økt kapitalkostnad på 13-15 mill årlig må sikres først.

Kommunedirektøren er optimistisk for året som kommer, og har tro på at organisasjonen, ved hjelp av dyktige ledere, ansatte og politikere, sammen skal klare målene i fremlagt plan.

Klima og natur

Kommunedirektøren legger også i år frem kommunens klimabudsjett sammen med handlingsprogram og økonomiplan 2026-29. Kommunedirektøren ønsker at klimabudsjettet skal inngå i styringsarbeidet sammen med handlingsprogram og økonomiplan som er verktøy for politiske prioriteringer, og bidra til søkelys på kommunens ansvar ifht de vedtatte klimamålene frem mot 2030.

Kommunedirektøren frem i investeringsplanen flere tiltak knyttet til energieffektivisering som ønskes gjennomført på kommunale tjenestebygg som vil ha en positiv effekt fremover. Det tiltaket som trolig vil gi størst klima og natur-effekt er forslaget om å gjøre nye utredninger knyttet til bygging av ny ungdomsskole. Kommunedirektøren ønsker å utrede muligheter for å gjenbruke og utvikle dagens bygningsmasse fremfor å bygge ny skole på nye naturarealer.

Folkehelse og levekår

Handlingsprogram og økonomiplan 2026-29 inneholder viktige tiltak innenfor folkehelse og levekår i alle de 3 store driftssektorene. Kommunedirektøren løfter også fokuset på tema utenforskap som en av de to store utfordringene kommunen som samfunnsaktør må håndtere fremover. Arbeidet med å redusere utenforskapet må også sees i sammenheng med den andre store utfordringen knyttet til demografiutviklingen. Risør kommune blir vesentlig flere eldre fremover, og i perioden som kommer vil aldersgruppen 80+ vokse betydelig, og følgelig kreve mer av våre helse og

omsorgstjenester. For å kunne ha tilstrekkelig ressurser må vi utdanne og rekruttere flere inn i helse og omsorgsfagene, og forsøke å hente ressurser fra utenforskap (uten arbeid eller i utdanning i aldersgruppen 20-66 år).

Kommuneplan

Kommunedirektørens målsetting i arbeidet er å følge opp kommuneplanens mål «Sammen om et levende og bærekraftig samfunn» ved å legge følgende prioriteringer til grunn for arbeidet;

- Sikre fortsatt gode tjenester til innbyggerne
- Attraktivitet for unge mennesker og barnefamilier
- Klima og natur, i alt vi gjør

Konklusjon

Gitt de forutsetninger som dokumentet bygger på fremmer kommunedirektøren Risør kommunes Handlingsprogram og økonomiplan 2026-29, med budsjett 2029, i balanse.